

The image features a stylized, wavy European Union flag with twelve yellow stars on a blue background. The flag is positioned in the upper half of the page, with the text overlaid on it.

REPORT ON THE EUROPEAN ECONOMY 2006

EEAG

**EUROPEAN ECONOMIC
ADVISORY GROUP AT**

CESifo

March 8, 2006

Två huvudteman

- Makroekonomisk politik
- Tillväxt

REPORT ON THE EUROPEAN ECONOMY 2006

ECONOMIC OUTLOOK

CHAPTER 1

GLOBAL IMBALANCES

CHAPTER 2

ECONOMIC GROWTH IN THE EU

CHAPTER 3

EDUCATION POLICY IN EUROPE

CHAPTER 4

COMPETITION POLICY IN EUROPE

CHAPTER 5

LARS CALMFORS (Vice Chairman)
University of Stockholm

GIANCARLO CORSETTI
European University Institute, Florence

SEPPÖ HONKAPOHJA (Chairman)
University of Cambridge

JOHN KAY
St. John's College, Oxford

GILLES SAINT-PAUL
Université des Sciences Sociales, Toulouse

HANS-WERNER SINN
ifo Institut and Universität München

JAN-EGBERT STURM
KOF, ETH Zürich

XAVIER VIVES
IESE and INSEAD

EEAG

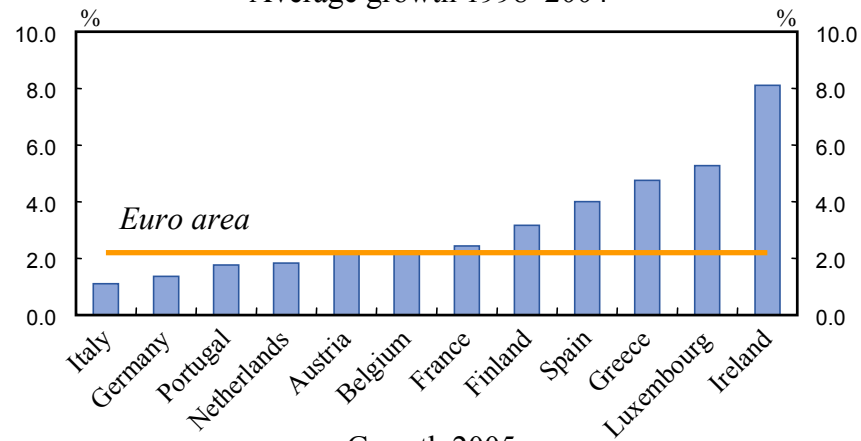
EUROPEAN ECONOMIC
ADVISORY GROUP AT

CESifo

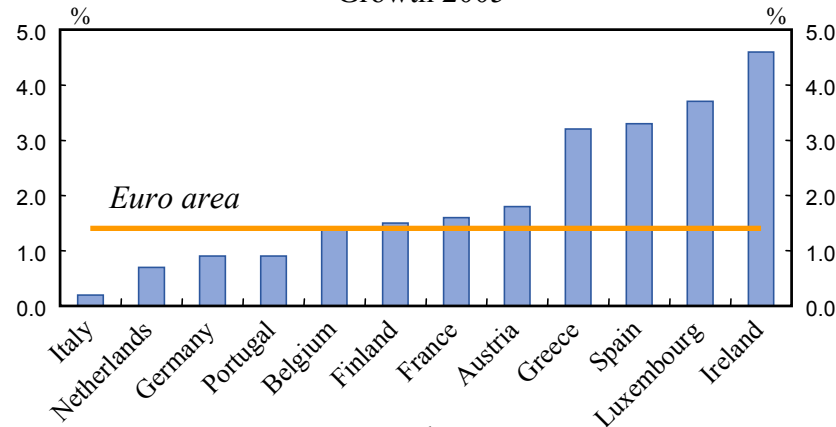
Fig. 1.21

ECONOMIC GROWTH IN THE EURO AREA

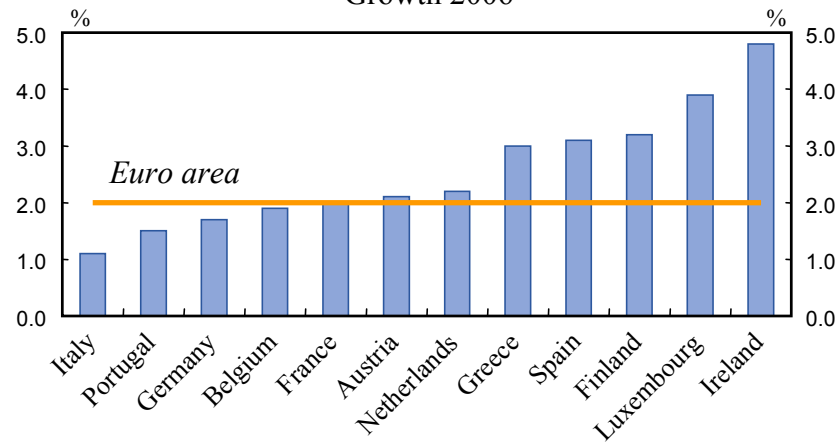
Average growth 1998–2004

Growth 2005

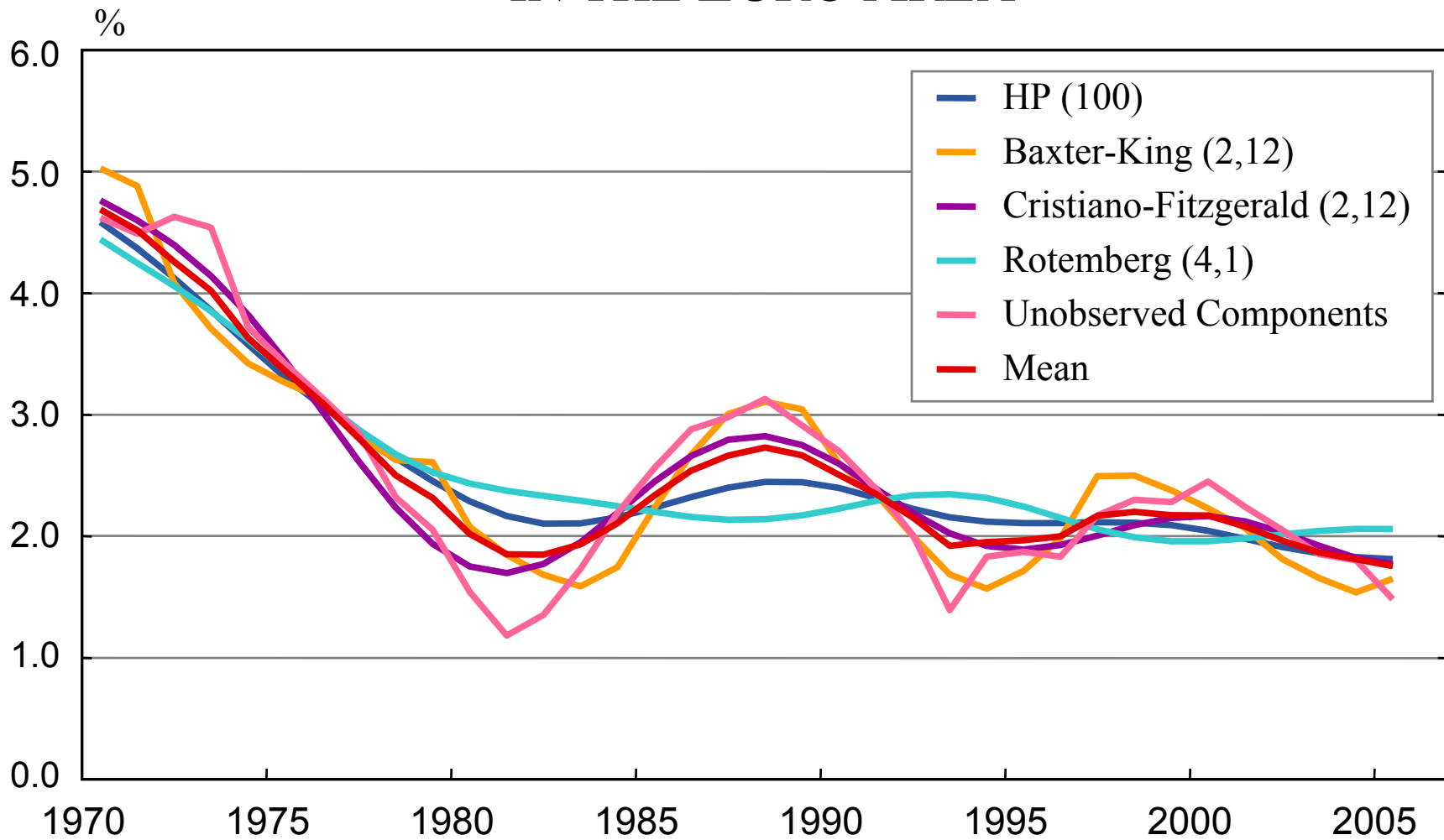
Growth 2006

Sources: Eurostat; 2005 and 2006:
Ifo Institute forecast.

Fig. 1.23

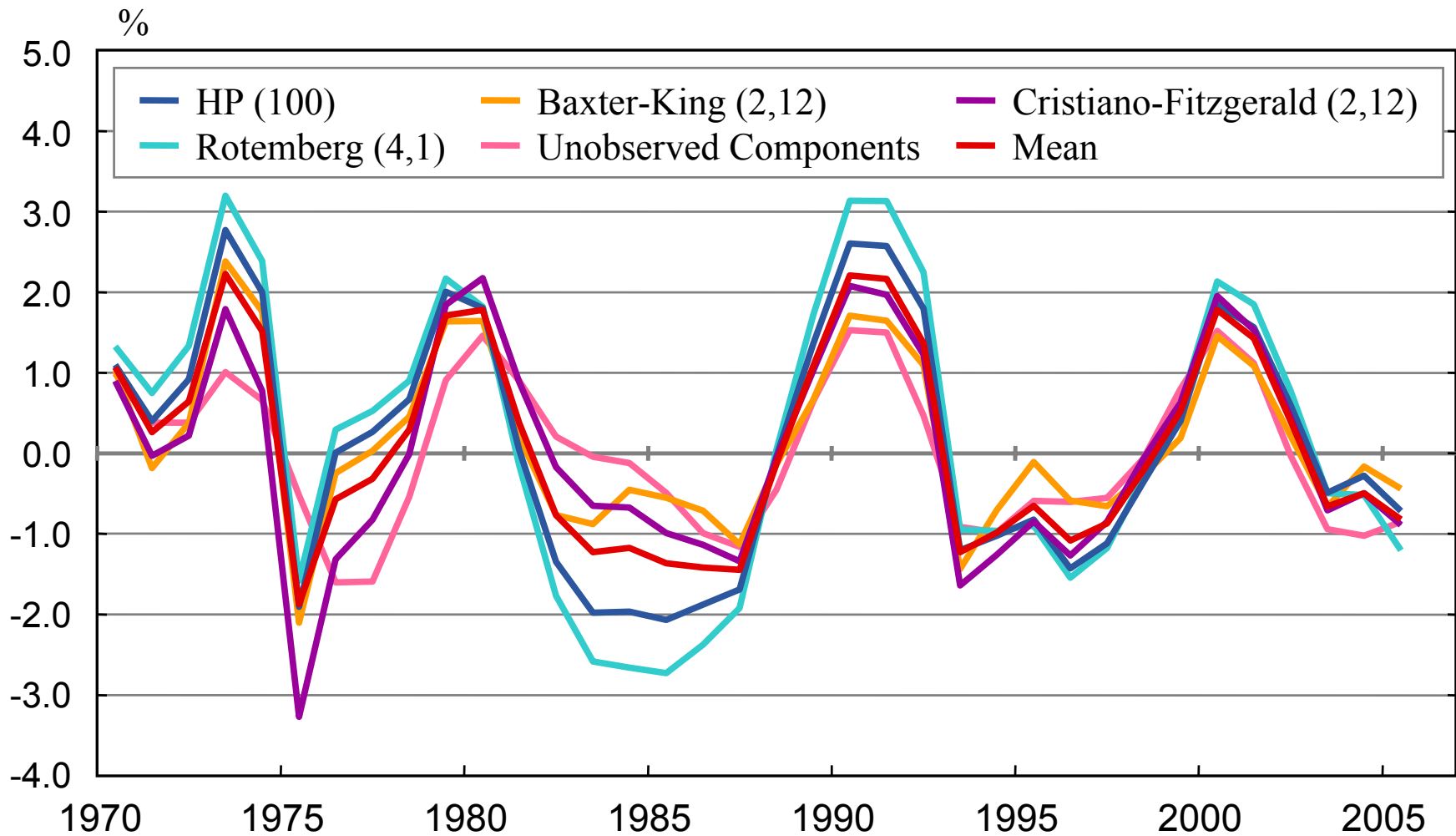
ESTIMATED TREND GDP GROWTH RATES IN THE EURO AREA

Sources: Eurostat; GGDC Total Economy Database University Groningen; Ifo Institute calculations.

Fig. 1.24

ESTIMATED OUTPUT GAPS IN THE EURO AREA

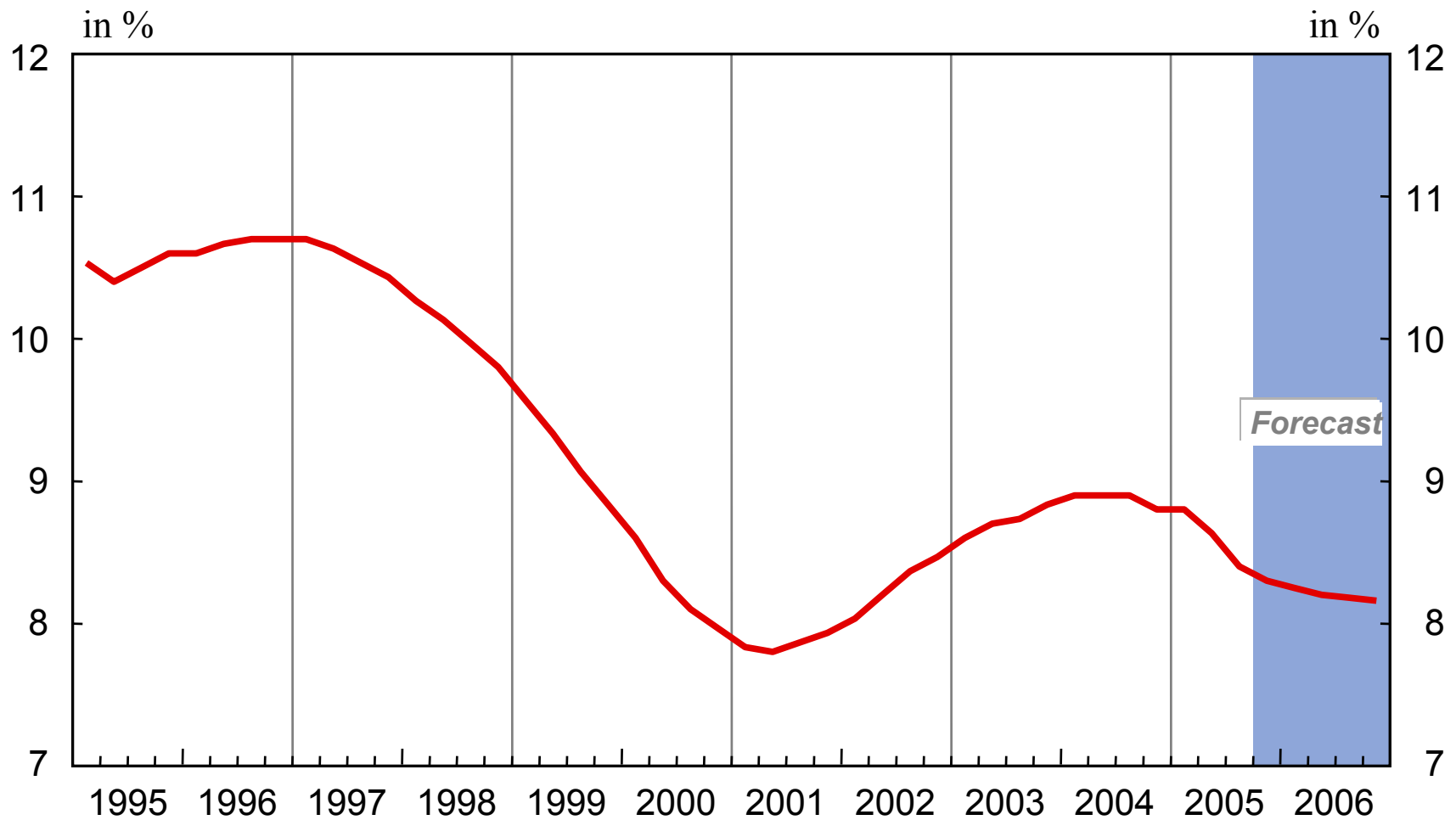

Sources: Eurostat; GGDC Total Economy Database University Groningen; Ifo Institute calculations.

Fig. 1.20

UNEMPLOYMENT RATE IN THE EURO AREA

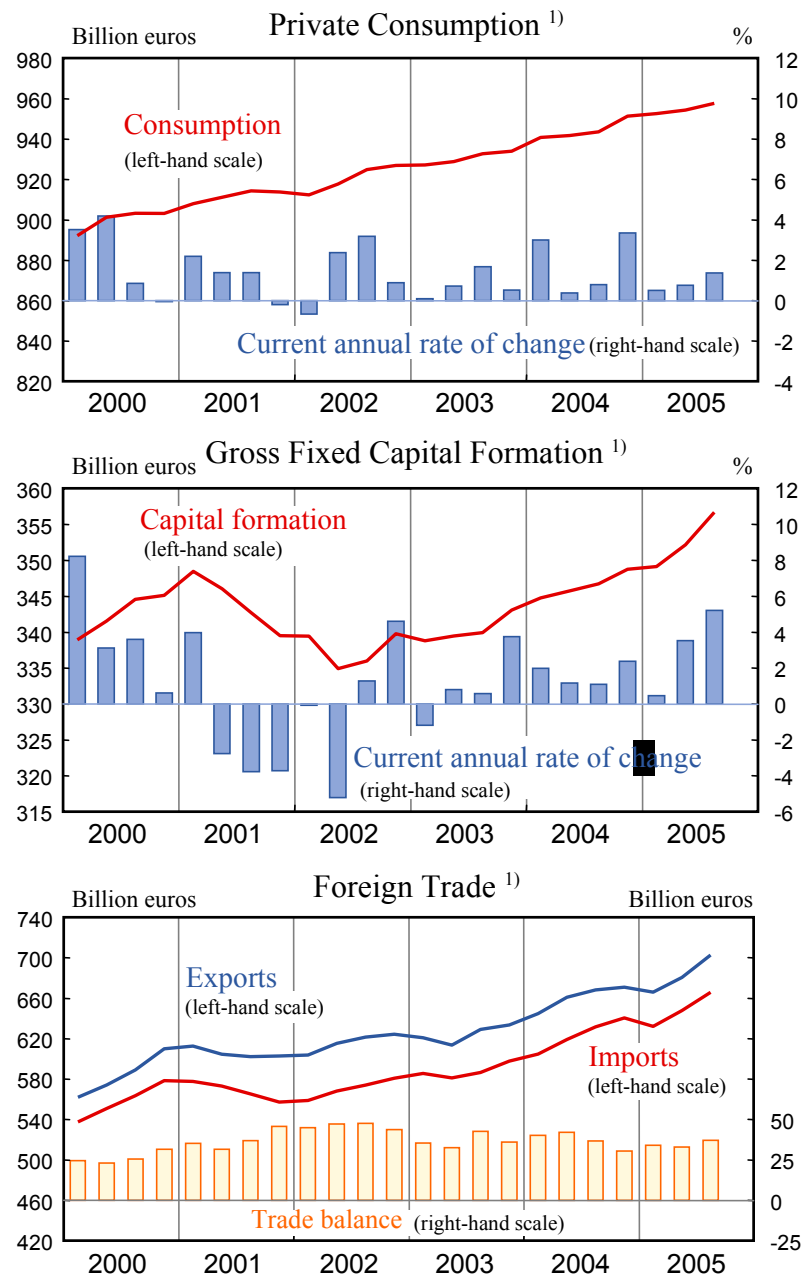
Seasonally adjusted data

Sources: Eurostat; Ifo Institute calculations and forecast.

Fig. 1.2

BUSINESS CYCLE DEVELOPMENT IN THE EURO AREA

1) In constant prices, seasonally adjusted.

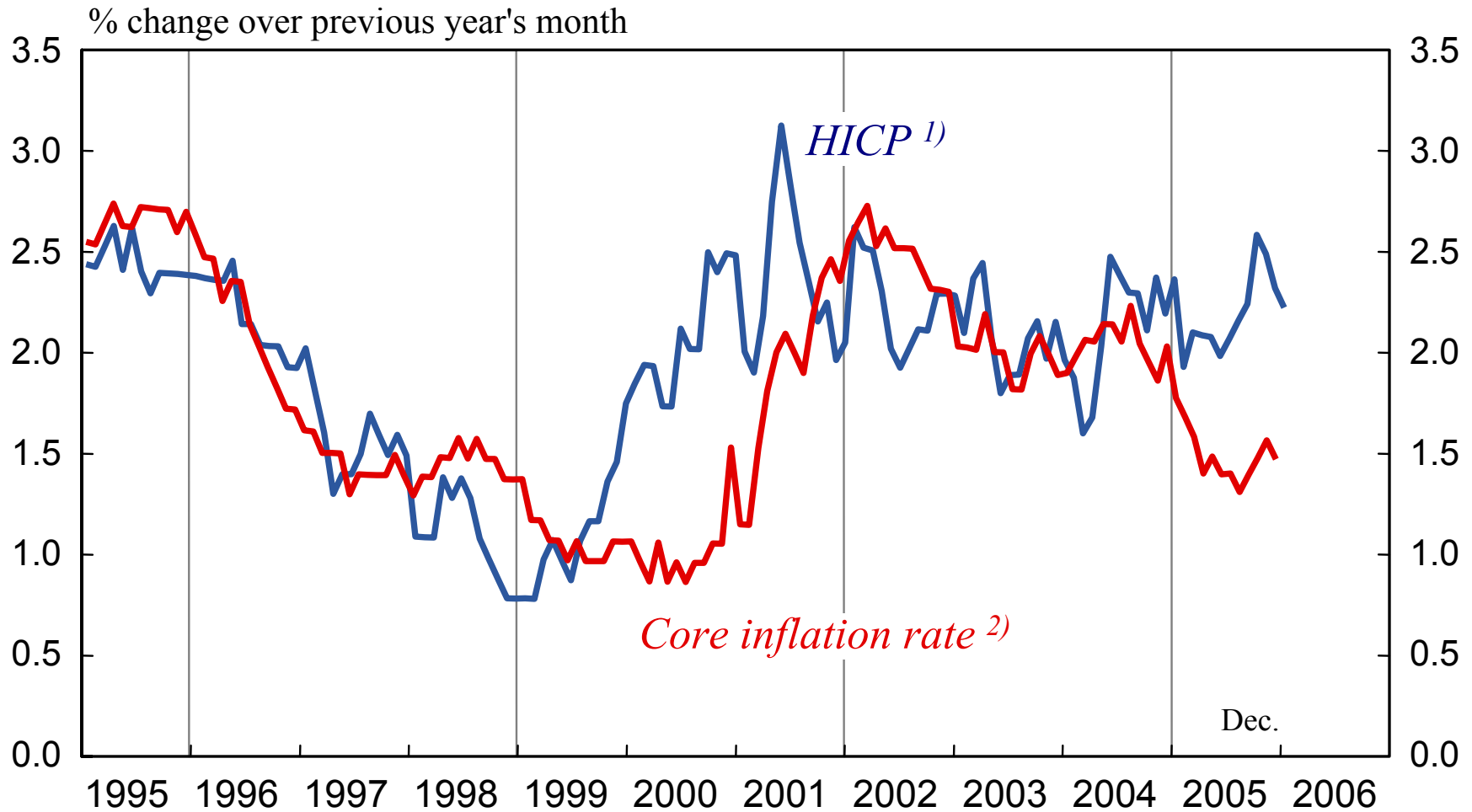
Sources: Eurostat; Ifo Institute calculations.

Makroekonomisk politik

- De samlade efterfrågeeffekterna av penning- och finanspolitiken
- Balansen mellan penning- och finanspolitik

Fig. 1.4

PRICE DEVELOPMENT IN THE EURO AREA

1) Harmonised Index of Consumer Prices.

2) HICP excluding energy and unprocessed food.

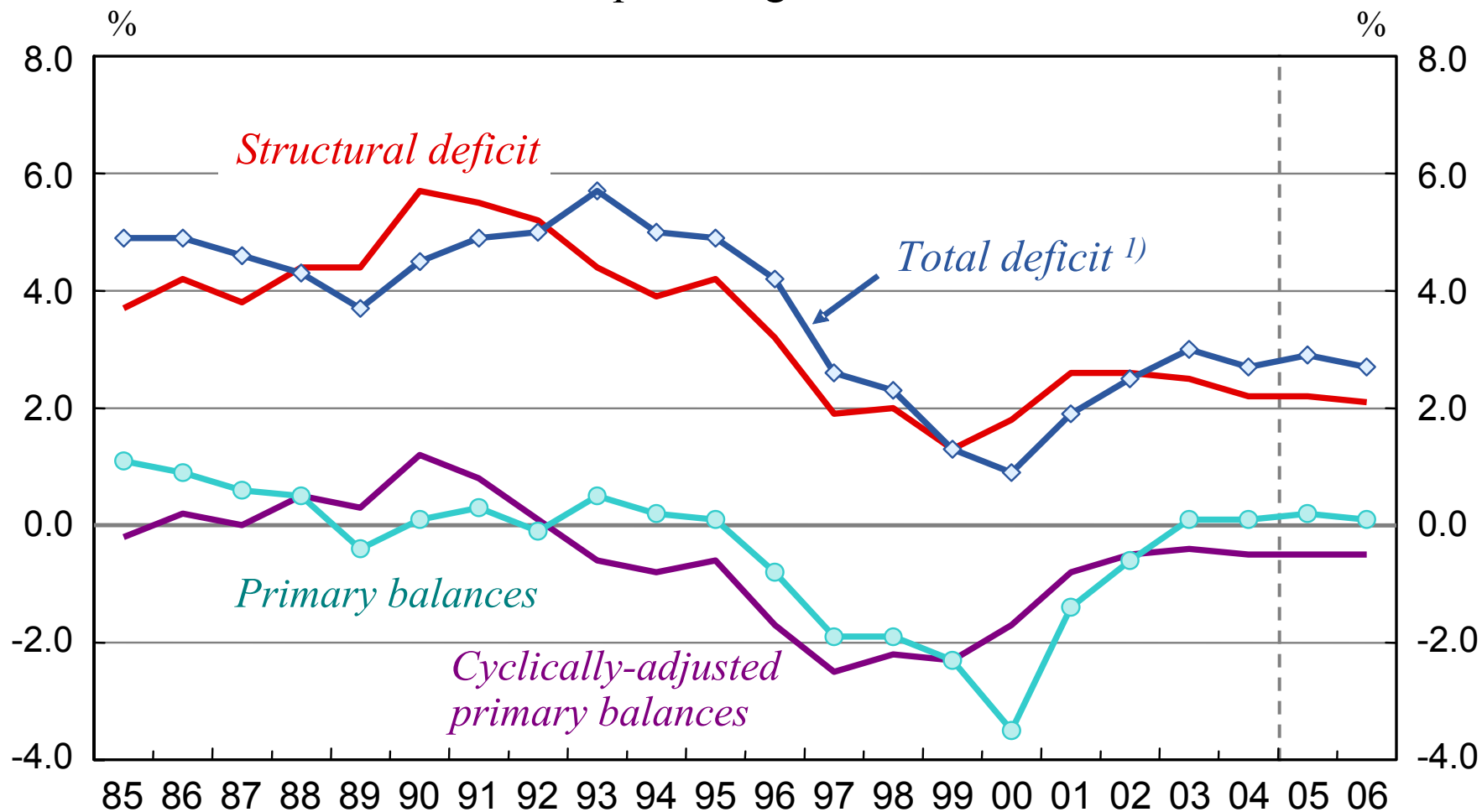
Source: Eurostat.

Fel stabiliseringspolitisk mix

- Kommande demografiska påfrestningar ställer krav på konsolidering av de offentliga finanserna
 - dåligt argument att underskotten är större i Japan och USA
 - riskabelt att utgå från fortsatt låga räntor
- Stramare finanspolitik skulle innebära mindre åtstramning av penningpolitiken
 - bättre att motverka destabiliserande ökningar av fastighetspriserna genom selektiv finanspolitik (lagfartsavgifter)
 - diskussionen om behovet av utrymme för räntesänkningar i en recession handlar egentligen om lämpligt inflationsmål

Fig. 1.7

GOVERNMENT BUDGET DEFICIT IN THE EURO AREA as a percentage of GDP

1) Excluding one-off revenues from the sale of the mobile telephone licenses in 2000.

Source: OECD, Economic Outlook 78, December 2005, Annex Table 27, 28, 29 and 30.

Stabilitetspaktens försvagning

- Förlängda tidsfrister för att korrigera för stora underskott (upp till tre år)
- Man tänjer på de nya svagare reglerna redan från början: Tyskland och Frankrike
- Kommissionens förslag (förlängning till 2007 att jämföra med ursprunglig frist till 2004) diskuterar inte ens förekomsten av ”unexpected adverse economic events”

Kan incitamenten för finanspolitisk disciplin stärkas igen?

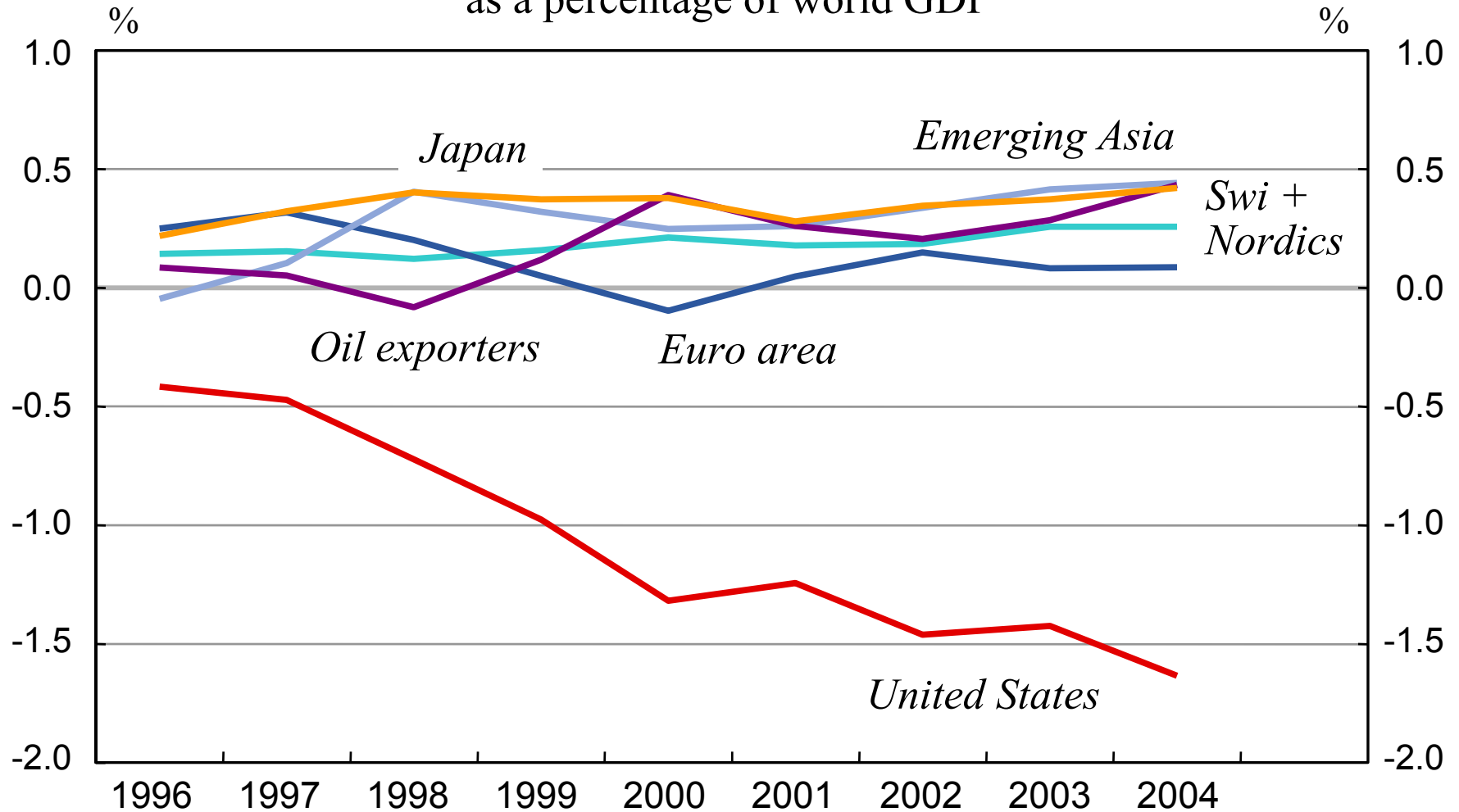
- Nationella finanspolitiska råd
- Förstärkt finanspolitiskt samarbete i en mindre grupp av EU-länder
 - snabbare korrigerings av för stora underskott
 - starkare samband mellan de finanspolitiska besluten på EU- och nationell nivå
- Samordnade reformer av de penning- och finanspolitiska ramverken
 - högre inflationsmål för ECB
 - återgång till striktare finanspolitiska regler
 - reformerat penningpolitiskt ramverk (högre inflationsmål) från ECBs sida i utbyte mot striktare finanspolitiska regler

De globala makroekonomiska obalanserna

- Mycket svårt att bedöma riskerna för en ”hard landing”
- Olika förklaringar till obalanserna
 1. Lågt offentligt och privat sparande i USA
 2. Förväntad hög produktivitetstillväxt i USA
 3. ”Saving glut” och/eller ”investeringsstorka” i resten av världen
 4. Asiatisk (kinesisk) växelkurspolitik (exportledd tillväxt och ackumulering av valutareserver av ”försiktighets-skäl”)

Fig. 2.1a

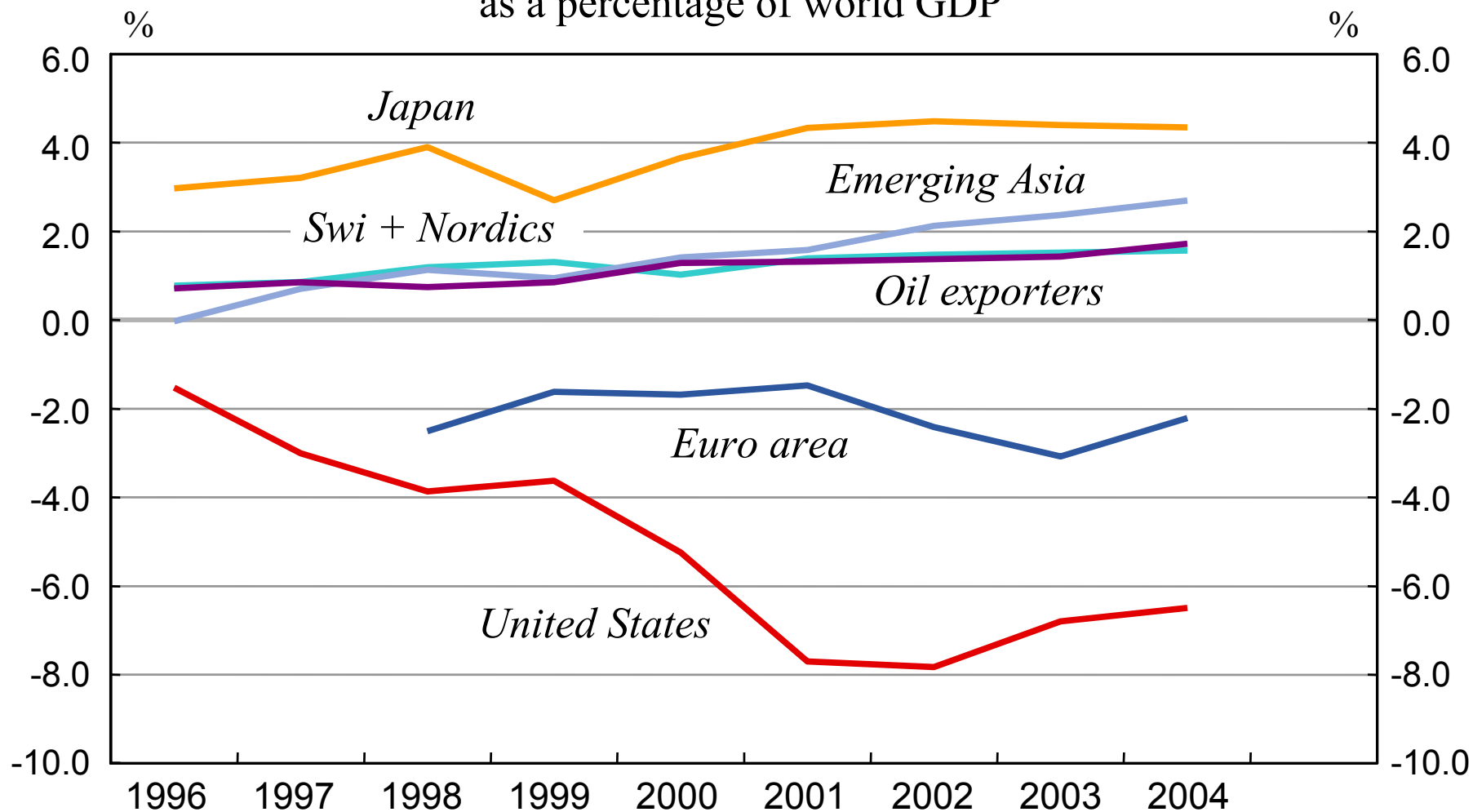
CURRENT ACCOUNT BALANCES as a percentage of world GDP

Note: The emerging Asia group includes China, Hong Kong SAR, Taiwan, Korea, Malaysia, Singapore and Thailand. The Swi + Nordics group includes Norway, Sweden and Switzerland. Oil exporters includes Algeria, Bahrain, Egypt, Iran, Jordan, Kuwait, Lebanon, Libya, Saudi Arabia, Syria, United Arab Emirates and Yemen.
Source: Lane and Milesi Ferretti (2006).

Fig. 2.1b

NET FOREIGN ASSETS as a percentage of world GDP

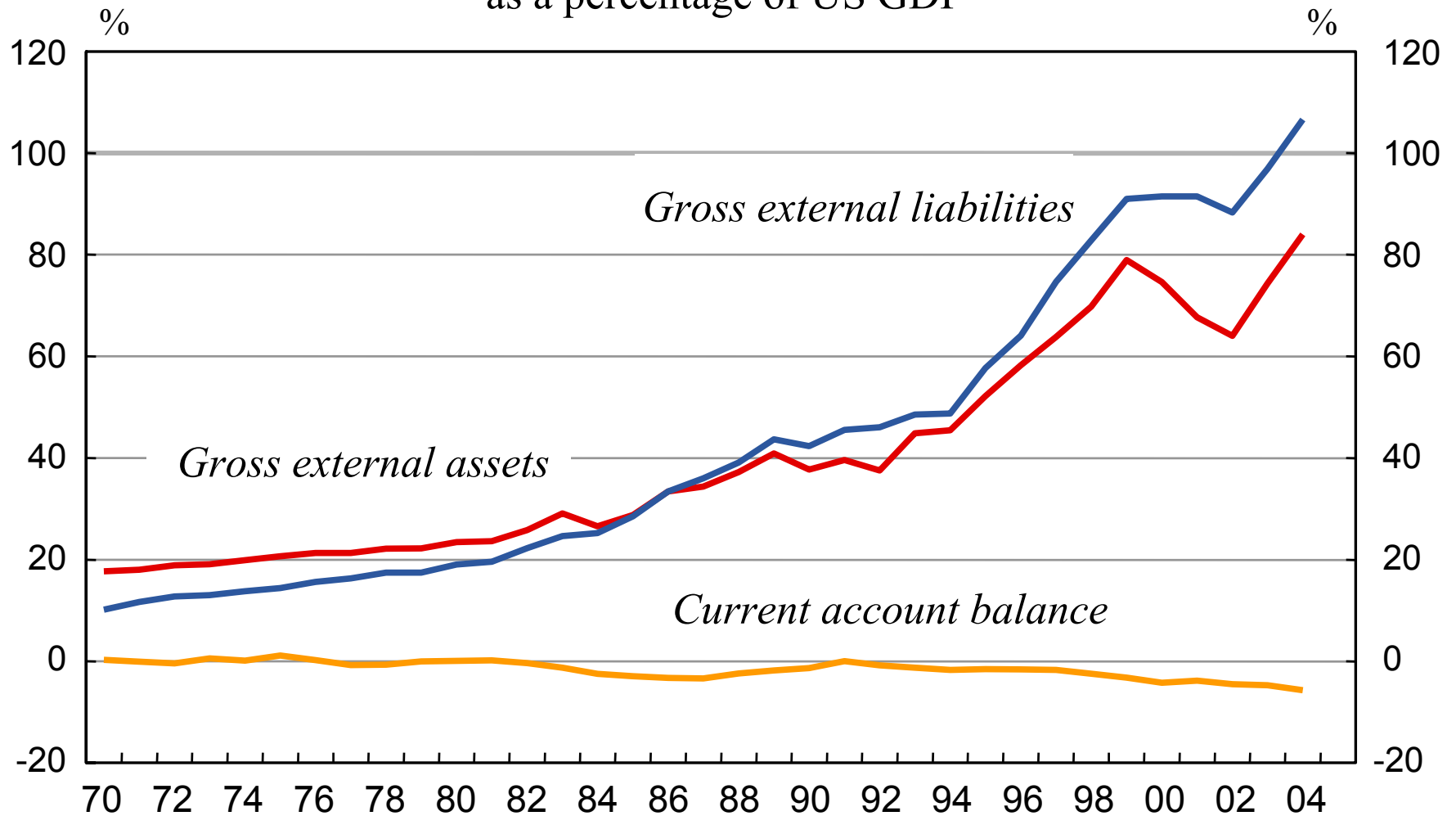
Note: The emerging Asia group includes China, Hong Kong SAR, Taiwan, Korea, Malaysia, Singapore and Thailand. The Swi + Nordics group includes Norway, Sweden and Switzerland. Oil exporters includes Algeria, Bahrain, Egypt, Iran, Jordan, Kuwait, Lebanon, Libya, Saudi Arabia, Syria, United Arab Emirates and Yemen.
Source: Lane and Milesi Ferretti (2006).

Riskscenarier

- En omkastning av kapitalflödena kan leda till kraftig dollardepreciering
 - USAs nettoutlandsskuld skulle falla
 - negativa effekter på europeiska företags balansräkningar?
 - högre långräntor p g a högre riskpremier
 - fallande fastighetspriser
 - minskad aggregerad efterfrågan ("expenditure-switching" och "expenditure reduction")
 - destabiliserande konkurser
- Det europeiska ramverket för penning- och finanspolitik är inte utformat för att klara sådan kris
- *Försiktighetsmotiv* för reformer av de penning- och finanspolitiska ramverken

Fig. 2.2

US CURRENT ACCOUNT BALANCES VERSUS US STOCK OF FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES as a percentage of US GDP

Source: Lane and Milesi Ferretti (2006).

Table 3.2a**Growth accounting for Germany**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non- IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	1.7	0.3	0.3	– 0.4	1.5
2000–2004	0.5	0.2	0.2	– 0.5	0.6

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.2b**Growth accounting for France**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non-IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	2.7	0.3	0.7	0.2	1.6
2000–2004	1.4	0.2	0.8	– 0.1	0.5

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.2c**Growth accounting for Italy**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non-IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	2.0	0.4	0.7	0.5	0.4
2000–2004	0.9	0.4	0.8	0.8	– 1.1

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.3a**Growth accounting for Ireland**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non-IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	9.7	0.6	2.3	2.1	4.7
2000–2004	5.0	0.4	2.3	0.5	1.9

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.3b**Growth accounting for Finland**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non-IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	4.9	0.7	0.1	1.0	3.0
2000–2004	2.3	0.6	0.3	-0.3	1.7

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.3c**Growth accounting for Sweden**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non-IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	3.5	0.8	0.4	0.7	1.7
2000–2004	2.1	0.4	0.2	-0.4	1.9

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.3d**Growth accounting for the UK**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non-IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	3.3	0.8	0.6	0.7	1.2
2000–2004	2.3	0.34	0.5	0.2	1.3

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.4a**Growth accounting for Spain**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non-IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	4.0	0.3	1.1	2.8	– 0.3
2000–2004	2.5	0.3	1.2	1.6	– 0.6

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.4b**Growth accounting for Greece**

	GDP growth	Contributions to GDP growth by			
		IT capital growth	Non-IT capital growth	Labour growth	TFP growth
1995–2000	3.8	0.3	0.6	0.7	2.4
2000–2004	4.2	0.4	0.9	1.0	0.3

Source: Groningen Growth and Development Center (GGDC), Total Economy Growth Accounting Database.

Table 3.12**Decomposition of growth in labour productivity for CEE countries, 1995–2001**

	GDP growth per person employed	Percentage contribution of		
		Non-IT capital growth	IT-capital growth	TFP growth
Slovakia	4.8	1.4	0.6	2.8
Poland	4.4	1.8	0.6	2.1
Slovenia	3.8	0.7	0.5	2.5
Hungary	3.3	0.2	0.7	2.4
Czech Rep.	2.8	1.4	0.8	0.6
EU-15	1.1	0.4	0.4	0.3
US	2.2	0.4	0.7	1.1

Source: Table 4 of van Ark and Piatkowski (2004).

Alternativa tillväxtstrategier

- För ensidig betoning på ”high-tech” i Lissabon-processen
- Rätt för länder vid ”den teknologiska fronten”
- Andra kan förlita sig mer på traditionella tillväxtfaktorer
- Detta gäller särskilt de nya EU-länderna

Utbildningspolitik

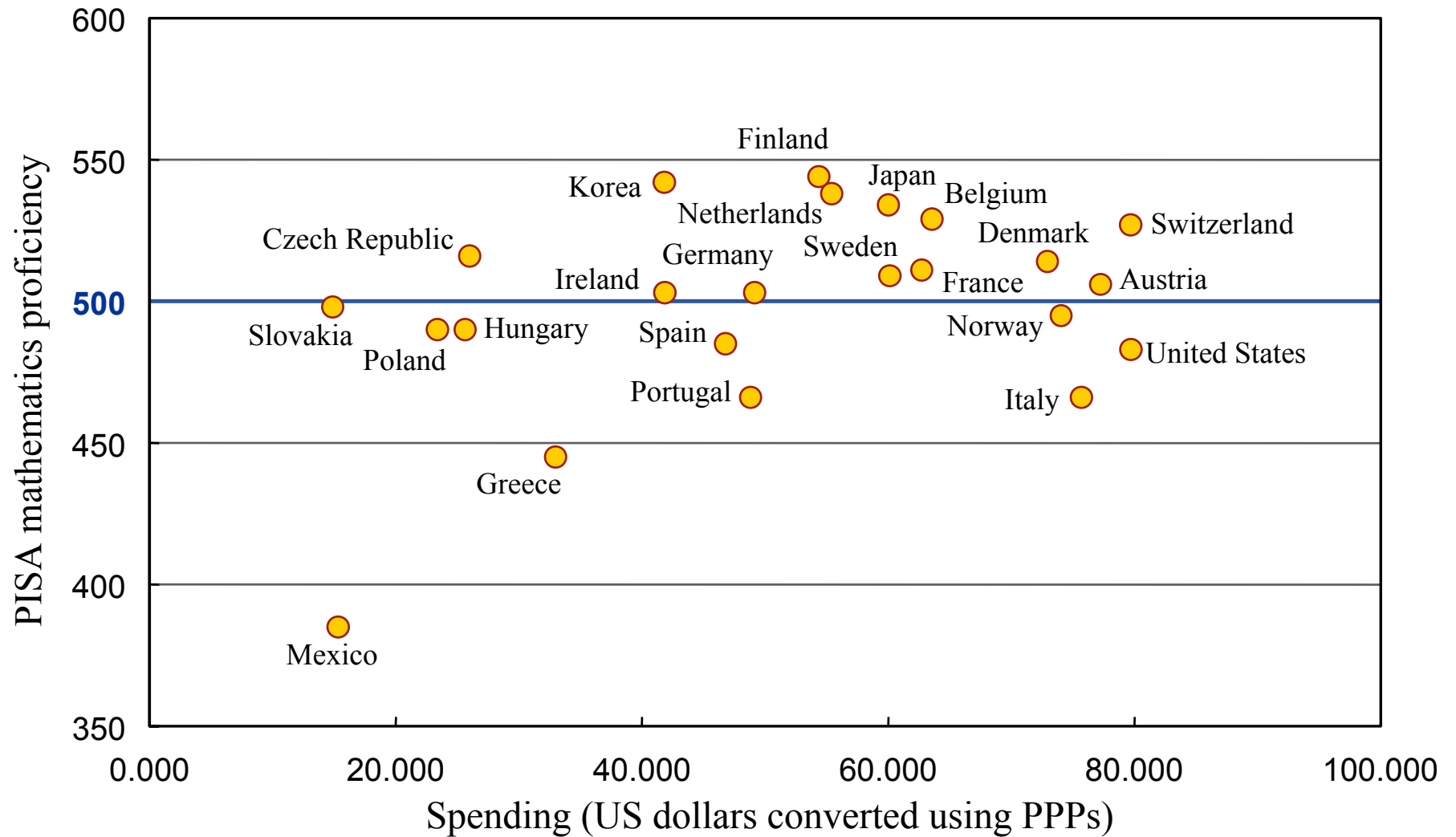
- Länder med traditionell tillväxtstrategi: ”secondary education” och bred universitetsutbildning
- Länder nära den teknologiska fronten: högkvalitativ spetsutbildning

Baumols kostnadssjuka

- Långsammare produktivitet utveckling än i varuproduktion
- Kostnaden per utbildad person ökar i samma takt som lönerna och BNP per capita: den relativa kostnaden för utbildning ökar
- Om större andel av befolkningen ska utbildas eller resursinsatserna ökar, så ökar utbildningskostnadernas andel av BNP

Fig. 4.1

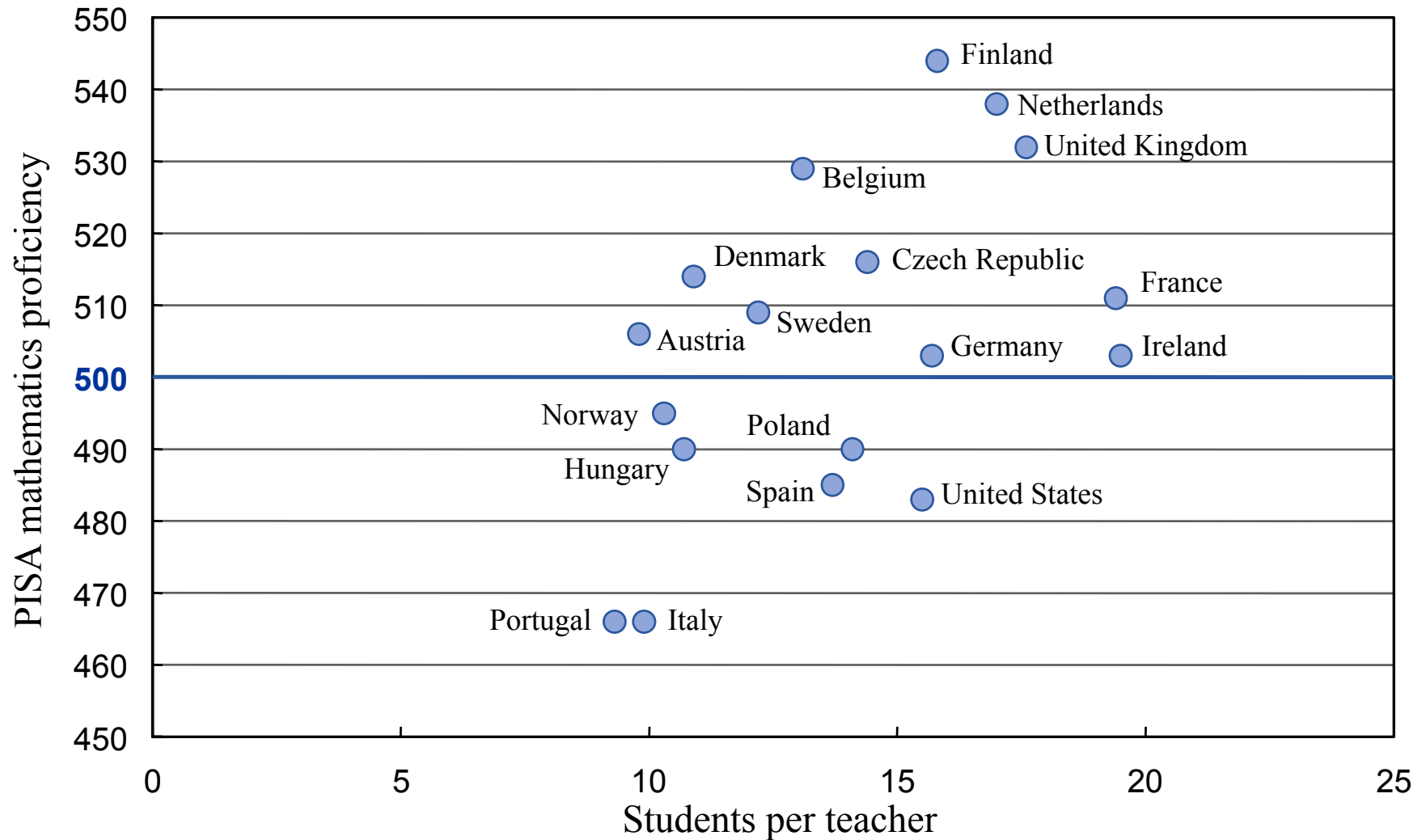
CUMULATIVE SPENDING PER STUDENTS VS. MATHEMATICS PROFICIENCY

Source: OECD, PISA 2003, Table 2.6, p. 358.

Fig. 4.2

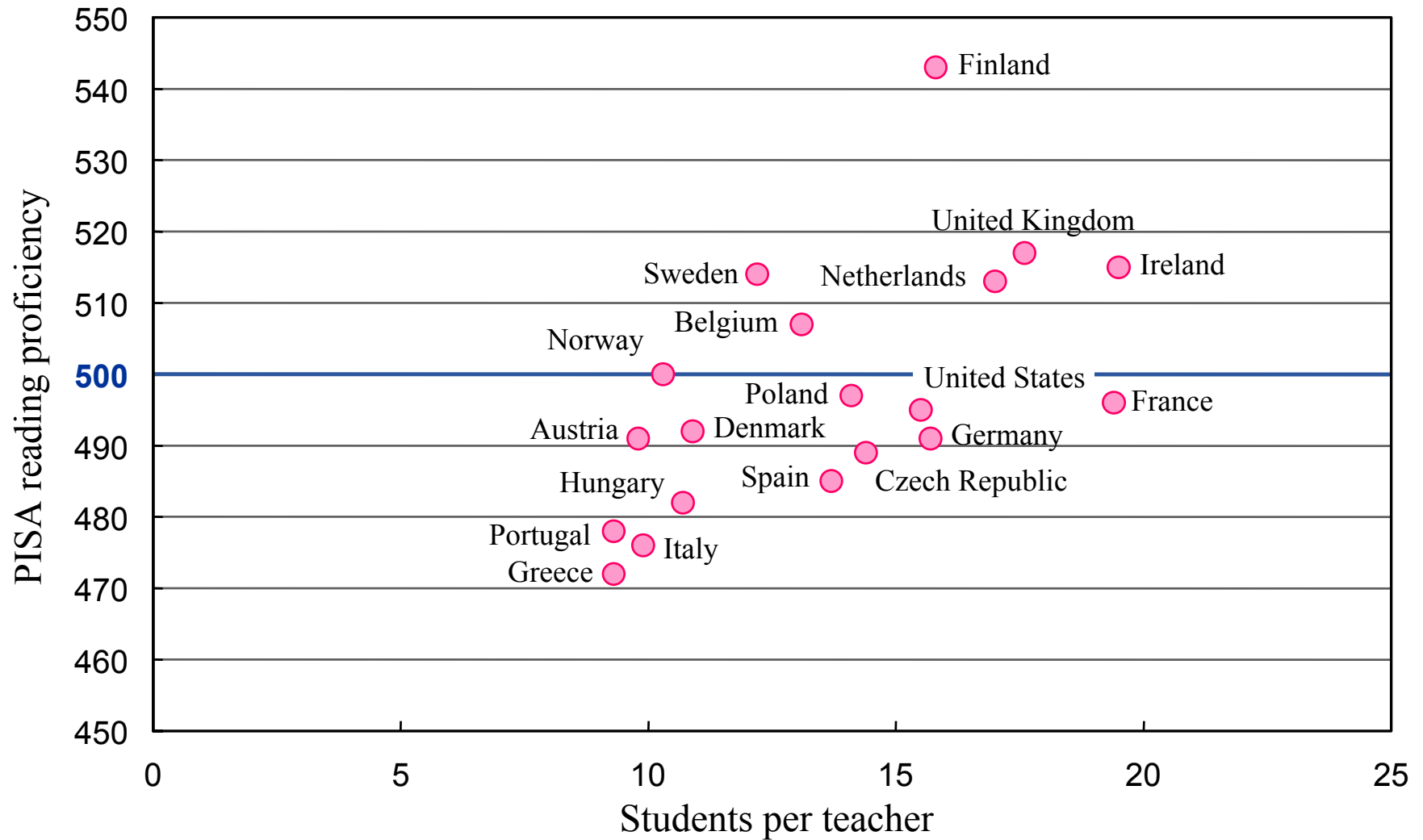
STUDENTS PER TEACHER VS. MATHEMATICS PROFICIENCY

Sources: OECD, PISA 2003, Table 2.5c, p. 356; OECD, Education at a Glance 2004, Table D2.2, p. 377.

Fig. 4.3

STUDENTS PER TEACHER VS. READING PROFICIENCY

Sources: OECD, PISA 2003, Table 6.2, p. 444; OECD, Education at a Glance 2004, Table D2.2, p. 377.

Slutsatser om utbildning

- Resultaten betyder inte att högre lärartäthet och mer resurser per elev inte kan ha positiva effekter
- Det centrala: hur utbildningssystemet organiseras
 - betygskonkurrens
 - konkurrens mellan skolor och centrala examina/standardprov

Centralt med avregleringar av produkt- och tjänstemarknader

- Empiriskt stöd för att avreglering och konkurrens främjar produktivitetstillväxt
 - konkurrens kan vara mer produktivetsbefrämjande ju längre man är från “teknologifronten”
- Betydande avregleringar på produktmarknaderna i de “gamla” EU-länder som haft snabbast tillväxt
- Olyckligt motstånd mot fri tjänstehandel
 - urvattning av tjänstedirektivet
 - möjligheterna att reglera lönerna för utländsk utstationerad arbetskraft i värdlandet minskar priskonkurrensen och begränsar därmed kraftigt vinsterna från tjänstehandel

Table 3.9a**Product market regulation in EU-15 countries and the US**

	Product market regulation	
	1998	2003
Austria	1.8	1.4
Belgium	2.1	1.4
Denmark	1.5	1.1
Finland	2.1	1.3
France	2.5	1.7
Germany	1.9	1.4
Greece	2.8	1.8
Ireland	1.5	1.1
Italy	2.8	1.9
Luxembourg		1.3
Netherlands	1.8	1.4
Portugal	2.1	1.6
Spain	2.3	1.6
Sweden	1.8	1.2
UK	1.1	0.9
US	1.3	1.0

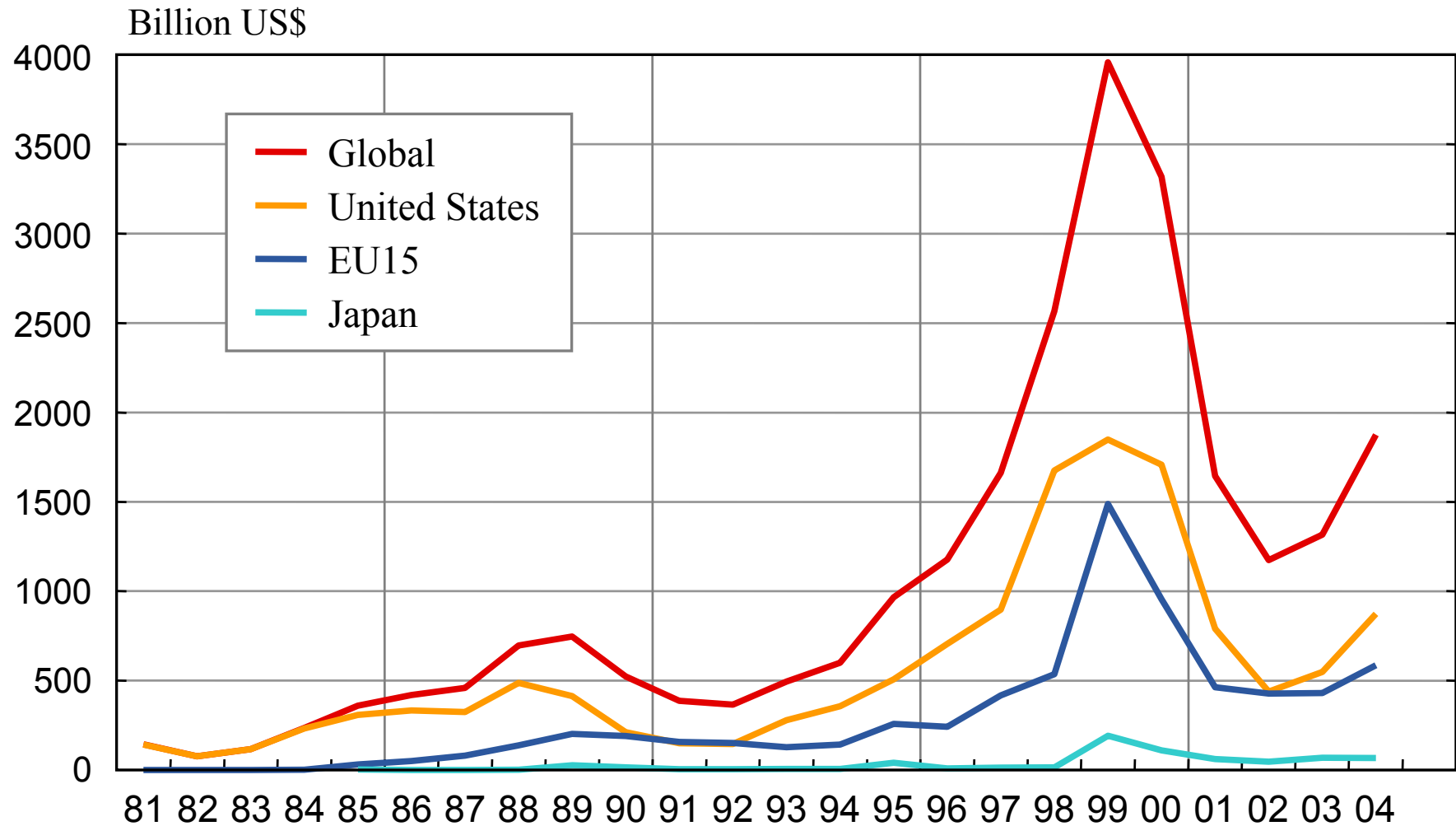
Note: A higher number reflects stronger regulation. The indicator measures the degree to which policies promote or inhibit competition and summarise a large set of regulations and formal rules. The data for the indicators derive from answers to questionnaires sent to OECD member governments. The questionnaire contained questions spanning from general and sectoral regulatory policies (firm ownership, state control, market access, entry requirements, regulation in transport industries etc.) to industry structure. "YES/NO" answers are coded by assigning a numerical value to each possible response to a particular question. Quantitative information is subdivided into classes using a system of thresholds. The coded information is then normalised over a scale of zero to six reflecting increasing restrictiveness of regulatory provisions for competition.

Source: Conway, Janod and Nicoletti (2005).

Fig. 5.1

VALUE M&A DEALS BY REGION OF THE SELLERS

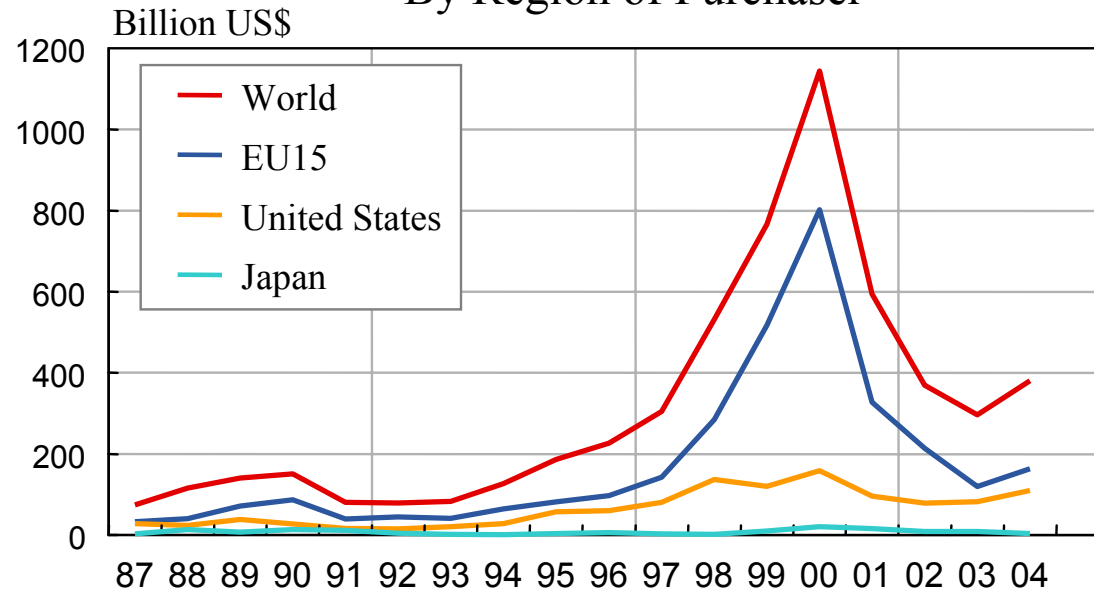
1981–2004

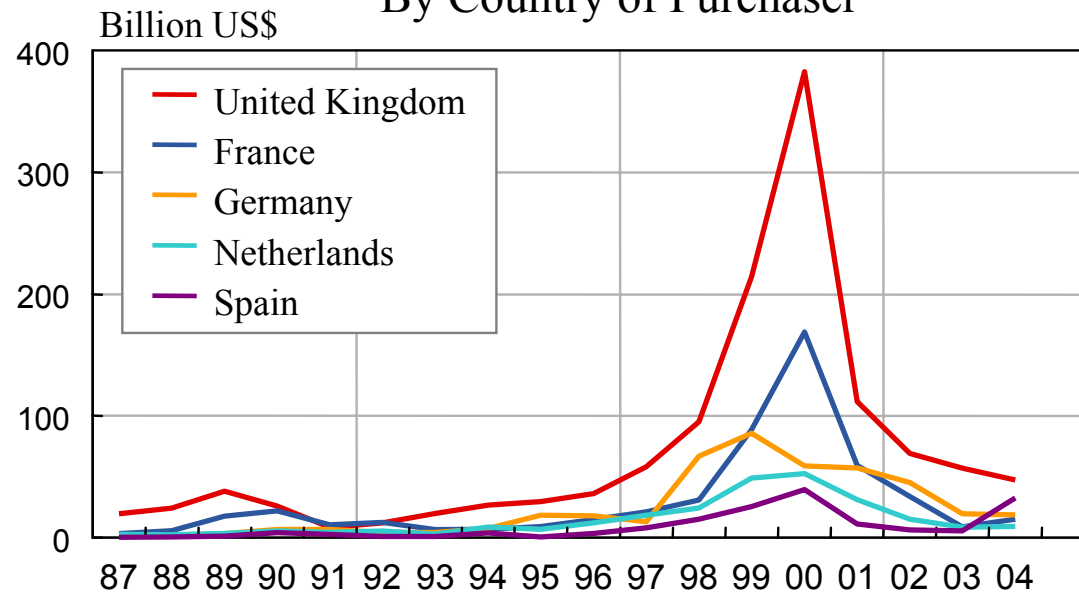
Source: Thomson Financial Securities Database.

Fig. 5.3

VALUE OF CROSS-BORDER M&A PURCHASES By Region of Purchaser

By Country of Purchaser

Source: UNCTAD (2005).

Table 5.1**European cross-border M&A (1 Jan.–15 Aug. 2005)**

Country of acquirer	Deal value (bn. \$)	Number of deals
France	59.5	146
United States	55.6	398
Italy	27.9	76
Britain	19.8	272
Spain	18	53
Sweden	15.7	136
Switzerland	11.7	70
Germany	7.4	164
Denmark	6.6	91
Saudi Arabia	6.6	2
Total	286.6	2251

Source: The Economist, 3 September, 2005, Dealogic.

För- och nackdelar med företagsfusioner och företagsförvärv

- Economies of scale and scope
- Metod att omallokera kapital från ineffektiva till effektiva företag
- Begränsning av konkurrensen
- Ineffektiv byråkrati
- Ineffektivitet pga ”overconfidence” hos företagsledningarna
- Defensiva strategier mot uppköp

Balansgång för konkurrenspolitiken

- Motverka ökad marknadsstyrka men främja kostnadssänkningar
- Internationella fusioner/förvärv mycket mindre problematiska än nationella
 - syftet ofta att öka konkurrensförmågan på global marknad
 - mindre politiskt-ekonomiska risker: TBTF

EU-kommissionens roll

- Förmågan stå emot påtryckningar från nationella regeringar
- Mer domstolsliknande procedur?
 - nu ”inkvisitorisk” process med risk för sammanblandning av olika roller
 - självständig ”administrative tribunal” inom Kommissionen eller självständigt europeiskt Konkurrensverk